

v české politice (27. 5. – 2. 6. 2019)

Událost týdne:

31. května informoval server iHNED.cz, že premiér Andrej Babiš (ANO) je podle auditu Evropské komise (EK) ve střetu zájmů kvůli trvajícím vazbám na holding Agrofert. EK vyzvala Babiše, aby vrátil všechny prověřené unijní dotace, které Agrofert od února 2017 obdržel. Podle EK Babiš porušuje český zákon o střetu zájmů po celou dobu svého vládního angažmá, tedy od roku 2013. Stará verze zákona však neomezovala přístup k evropským dotacím, neboť novela vstoupila v účinnost až v roce 2017. Babiš závěr EK odmítl s tím, že peníze vracet nehodlá. Opoziční strany se shodují, že Andrej Babiš nemůže zůstat ve funkci premiéra. Po vládě navíc požadují zveřejnění závěrů evropského auditu a zastavení dotací firmám v Babišově svěrenských fondech. Nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman uvedl v ČT, že zjištění v návrhu auditní zprávy EK jsou závažná a mohla by zavdávat podezření na trestný čin. Nejvyšší státní zastupitelství proto vypracuje vlastní analýzu dokumentu. Výsledky by mohly být do dvou nebo tří týdnů.

27. května uvedl předseda pražské ČSSD Petr Pavlík v reakci na neúspěch strany v eurovolbách, ve kterých získala pouhých 3,95 %, že se ČSSD musí od základu proměnit. Podle Pavlíka straně chybí odhodlání k radikální politické akci a škodí jí nečitelná a špatně prezentovaná politika.

28. května opět lidé demonstrovali proti premiéru Andreji Babišovi (ANO) a proti Marii Benešové (za ANO), která podle demonstrujících představuje ohrožení nezávislosti justice. Tentokrát byly demonstrace svolány spolkem Milion chviliek pro demokracii mimo Prahu. Lidé se sešli ve dvou stovkách měst, nicméně jen v Brně dosáhl počet demonstrantů nad několik stovek.

28. května zveřejnila agentura Median průzkum, podle kterého by sněmovní volby v květnu vyhrálo hnutí ANO se ziskem 30,5 % hlasů. Druhá by skončila ODS s 14,5 % a třetí Piráti s 12 % hlasů. Ze současných sněmovních stran by jediná TOP 09 skončila pod 5% hranicí, kterou je pro vstup do Poslanecké sněmovny PČR nutné překonat.

28. května nepřijal prezident Miloš Zeman demisi ministra kultury Antonína Staňka (ČSSD). Následně předseda ČSSD a vicepremiér Jan Hamáček požádal premiéra Andreje Babiše (ANO), aby Zemanovi navrhl Staňkovo odvolání. Ten s tím souhlasil. Hamáček také oznámil jméno nového ministra kultury, kterým by se měl stát místopředseda ČSSD Michal Šmarda. Zeman následně v TV Barrandov prohlásil, že Ústava ČR nestanoví žádnou lhůtu, do kdy má přijmout demisi některého z předsedů vlády. Tím chce dát Staňkovi možnost obhájit svou pozici.

29. května vyloučilo vedení ODS ze strany radního Jesenice u Prahy Martina Langa pro závažné porušení stanov. Koncem dubna Lang na svém facebooku napsal, že Zeman je druhý Hitler a nabádal k jeho zabití. Lang uvedl, že mu vadí, že nedostal příležitost vysvětlit své postoje.

31. května uvedli ministryně spravedlnosti Marie Benešová (za ANO) a nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman, že se shodli na reformě státního zastupitelství. Zeman souhlasil s Benešovou v návrhu na redukci současné čtyřstupňové soudní soustavy na třístupňovou. Benešová zdůraznila, že reformu nebude dělat ona, ale její případný nástupce, který přijde po plánovaných volbách na podzim 2021. Novelu tak hodlá poslat do připomínkového řízení.

31. května informoval server echo24, že mezi předsedou KSČM Vojtěchem Filipem a bývalým místopředsedou strany Josefem Skálou vygradoval spor o tom, jakým směrem by se strana měla ubírat. Filip zkritizoval Skálu za jeho rozhovor pro server Sputnik News a vyčetl mu údajnou účast na akci SPD, která podle něj znamená Skálův rozchod s KSČM. To Skála odmítá.

Telegraficky

- Dne 28. května vyjádřil prezident Miloš Zeman na Žofínském fóru názor, že za prohru ČSSD v evropských volbách může nevýrazný lídr kandidátky Pavel Poc, a také záležitost kolem rezignace ministra kultury Antonína Staňka (ČSSD).
- Dne 31. května zveřejnila agentura Centrum pro výzkum veřejného mínění průzkum, podle kterého je 80 % Čechů proti přijetí eura.

